# Over Terschellingse impressies en de natuurbescherming in Nederland.

Naar aanleiding van de „Impressies uit het Leiderskamp" van G. van der Zanden in het vorige nummer van „Natura" zou ik graag een paar opmerkingen willen maken.

Uit het artikeltje van den heer Van der Zanden blijkt, dat het hem ondanks alle pogingen van de Contact-Commissie voor Natuur- en Landschapsbescherming om de natuurbeschermingsgedachte te verbreiden, nog niet duidelijk is hoe de natuurbescherming in Nederland „in elkaar zit". Hij zal wel niet de eenige zijn, en toch is het eigenlijk zo eenvoudig. De genoemde Contact-Commissie is het centrale lichaam van de Nederlandse natuurbescherming; **niet** de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten, die uitsluitend terreinen aankoopt en beheert. Daar „Natuurmonumenten" op Terschelling geen enkel terrein bezit, heeft deze vereniging daar geen reden, tegen het roven van zeedistels op te komen. Wèl is dit de taak van de Contact-Commissie, en deze heeft dan ook nog tijdens het Leiderskamp bij de overheid tegen deze stroperij geprotesteerd. Inderdaad is het plukken van zeedistels op de Bosplaat (daar alleen groeien zij in groot aantal) verboden, alleen reeds omdat de Bosplaat een staatsnatuurmonument is en daarin het plukken van **alle** planten verboden is. Als gevolg van het protest van de Contact-Commissie werden reeds in begin Augustus bij de toegangen tot de Bosplaat grote borden geplaatst — het algemene kamp van de N.N.V. zal ze gezien hebben — waarop men kon lezen, dat het plukken van zeedistels strafbaar is ; tevens werd ons toegezegd, dat de bewaking verscherpt zou worden. Dit is inderdaad gebeurd. Ook werd op sommige dagen een ieder bij het vertrek van de boot op zeedistels „gevisiteerd".

Naar aanleiding van het voorstel van den heer Van der Zanden, dat „Natuurmonumenten" consuls zou kunnen aanstellen, wil ik er op wijzen, dat dit niet zozeer een taak is voor „Natuurmonumenten" als wel weer voor de Contact-Commissie. Deze is nu ongeveer een jaar bezig met het allerwege oprichten van plaatselijke commissies voor de verbreiding van de natuurbeschermingsgedachte, bestaande uit vertegenwoordigers van N.N.V., N.J.N., A.N.W.B., e.a. ; het is de bedoeling, dat deze comité's ook optreden als rapporteurs van ongerechtigheden. Wie van dit alles meer wil weten, abonnere zich op „Natuur en Landschap", het tijdschrift van de Contact-Commissie, of vrage inlichtingen aan haar bureau, Parkstraat 18-20, den Haag.

Hetgeen G. van der Zanden over de floristische resultaten van het Leiderskamp schrijft, behoeft enige correctie. De moeraslathyrus is wel nieuw voor het duingebied, maar niet voor het eiland ; de heer Goethart vond hem reeds dertig jaar geleden in een eendenkooi. De drijvende waterweegbree was reeds in 1894 door

Valckenier Suringar verzameld, doch werd sindsdien niet meer waargenomen. De berendruif is niet „weer eens" gevonden, maar door prof. dr. Th. Weevers en dr. G. Kruseman in Juni 1946 op Terschelling ontdekt op één groeiplaats in het Berkenplak ten W. van de Bosplaat ; naar die groeiplaats zijn ook in het Leiderskamp pelgrimstochten ondernomen.

De enige werkelijk nieuwe vondst, even voor den aanvang van het Leiderskamp gedaan, was de adventief muurzandkool (*Diplotaxis muralis*) bij het voormalige badpaviljoen-West, kennelijk met de Duitsers meegekomen. Nieuw voor het **duingebied** waren voorts glidkruid (*Scutellaria galericulata*), driedelig tandzaad (*Bidens tripartitus*), St. Janskruid (*Hypericum perforatum*) en poelruit (*Thalictrum flavum*). Aardig was het verder, dat enkele lang geleden waargenomen, maar als verdwenen beschouwde soorten zich opnieuw op het eiland gevestigd bleken te hebben (gelobde melde, *Atriplex maritima*, op het puntje van de Bosplaat bij het Amelander gat) of wellicht in een verborgen hoekje hadden standgehouden (sterzegge, *Carex echinata*, in het gentianenvalleitje van Lies vlak bij het kampterrein). Deze laatste vondsten werden echter niet in het Leiderskamp gedaan.

Wat tenslotte Van der Zande's bezwaar tegen het „latijn" betreft : ik geloof, dat alle excursieleiders naar beste weten getracht hebben, eerst Nederlandse- en dan eventueel wetenschappelijke namen te noemen. Vele lagere planten en dieren echter hébben nu eenmaal geen Nederlandse namen ! Het is natuurlijk moeilijk, het iedereen naar den zin te maken. VICTOR WESTHOFF.

**Natuurmonumenten krijgen pas waarde wanneer ze waardig bestudeerd worden.** THIJSSE.